

Вайна вучыць.

Чатырохгадовая імперыя-сткая вайна пакінула на сабе толькі такія сьляды, як уйвананне гарады, мястэчкі і вёскі, як жудасную бед-ту і знішчожанае гаспа-рства, мільёны скалечаных дзей і дарма агінуўшых цыцкаў,—яна ўчыніла побач гэтым і глыбокі пераварот думках людзей. Да вайны, ці сацыялісты даводзілі, то панаваньне капіталу ня-дэна, што яно вядзе народ-лькі к няшчасьцю, боль-сьць людзей, апрача невя-кай купкі сьвядом х, ня ве-лі іх словам. Нават пра-ўны люд, які найцяжэй пры-ў ад уціску капіталу, ня-рыў, што капіталісты лад-жа быць знішчожаны. Забліва гэткае недаверне ўвядзла сялянства.

Яно царпела да вайны-льш, чымсь іншыя часткі-амадзянства. Ураджай, які-ляне зьбіралі са сваіх шну-ў, не даваў ім магчымасьці-ць сыгна. Яшчэ шмат ся-нім памятуюць тые часы, ка-ім приходзілася мяшаць-ку з каром, каб як колечы-ажывіцца ў працягу году. Жны гарады, кожны ву-двік, кожны мізэрны чы-унік лічыў сябе ўправе-д ім зьдэкавацца і прыка-ваць яму. І хаця Ра-ея-тогод вывозіла мільёны пу-хлеба за граніцу, сяляне, здабывалі гэты хлеб, елі голад. І яны не ад-валіся нават скардзіцца, здавалася, што багацеі,-ці трымаюць у сваіх руках-аду, людзі іншага гатунку. Вайна адчыніла вочы нават-м, хто ня бачыў нічога да-ей свайго зарону. Яны паба-жлі перш-на-перш, што тые,-аго лічылі яны людзьмі вы-

шэйшымі, былі проста ма-шэньнікамі. Багацеі нажыва-лі аграмадныя на вайне гро-шы, гэта знача—на крыві і му-ках працоўнага люду. Дзеля-таго, каб уцягнуць народ у-вайну, яны абяцалі яму, што-гэтая вайна будзе апошняя, і-што пасля яе дзяржава пач-нуць разабройвацца. Цяпер, калі скончылася імперыяліст-кая вайна, капіталісты краі-ня толькі ня думаюць раз-абройвацца, але, наадварот, яшчэ больш гуртуюць вакол-сябе аброўныя сілы. Амэрыка-пвешца, каб даганіць Англію-і араўняцца з ёю па выліччу-флэту. Англія стараецца ўт-рымаць сваё верхаходства на-моры. Францыя вылазіць з-скуры, каб замацаваць свой-уціск над Нямеччынай і Ау-стрыяй. А пасьледак з усяго-гэтага той, што ўзбройваны-павінны легчы яшчэ больш-цяжкім ярмом на працоўны-люд. А канца гэтаму зусім ня-відаць.

Вось дзеля чаго, калі ў Ра-сеі выбухнула рэвалюцыя, увесь сьвет працоўнікоў па-чаў глядзець на яе, як на-сваё абраўленьне, як на выхад-ад дваеннага становішча, у-якое багацеі былі зноў ужо-паставілі сьвет. Сяляне Ра-сеі вельмі добра разумеюць, што тое дачэснае паліпшэнь-не, якое надійшло ў іх ста-новішча з наладжаньнем Са-вецкага ладу, хутка шчэзьне, калі толькі капіталісты возь-муць зноў верх. Сяляне ве-даюць, што ў гэтым прыпад-ку іх чакае паварот да ста-рога ярма, да старога напаў-галоднага быцьця, у якім яны-жылі да вайны. Разумеючы-гэта, яны ўсімі сіламі пад-трымліваюць Савецкую ўладу. Яны пасылаюць сваіх сыноў-

у Чырвоную армію і дастар-чаюць апошняй усё неабход-нае.

Большасьць сялян Белару-сі гэтак сама добра разуме-юць сучаснае становішча, тым-больш, што яны шчэ нядаў-на спрабавалі ўсе прыманкі-панаваньня польскай буржу-азеі. Аднак, невялікая частка-гэтага сялянства ааблеплена-сваім становішчам. Яны не-разумеюць таго, што побач з-узмацнёньнем улады капіталу-і памешчэкаў, для іх зноў-вернуцца часы голаду і бед-наты. Яны спадзяюцца, што-тые харчы, якія яны цяпер-хаваюць, застануцца ў іх на-заўсёды.

Ніхай яны разумеюць, што-толькі ўлада рабочых і ся-

лян вяртае іх ад таго ярма, якое душыла іх да вайны. Толькі павіда, рашучая па-беда над буржуазеяй, спыніць-узбройваньні і дасьць заўсё-дны мір. Толькі ўлада рабо-чых і сялян зможа ўзмаца-ваць тые паліпшэньні, якія-сяляне сабе здабылі, і назаў-сёды аслабіць іх ад таго-цяжкага становішча, у якім-яны былі да вайны.

Схованых харчоў на доўга-ня хопае.

А дзеля гэтага, кожны се-лянін, які разумее свой ўла-сны дабрабыт, павінен не ха-ваць харчоў, а падтрымлі-ваць імі работніцка-сялянскую-ўладу і яе Чырвоную армію.

А. Вайцяхоўскі.

Паміжнародная тавары-скасць рабочых.

Пагроза румынскіх рабочых.

У Вэну прыбыла румынская-сацыялістыкая дэлегацыя, якая-складаецца з трох камуністаў-і аднаго сацыял-дэмакрата. Дэ-легацыя прадстаўляе 90.000 ру-мынскіх рабочых, якія на яе-словах, зараз жа аб'явіць агіль-ную забастоўку, калі толькі-правіцельства захоча выступіць-проціў Расеі. Як перадае дэле-гацыя, румынскае правіцельства-мае ў сваім распараджэньні 300-тысячную армію, добра ўзброен-ную. Дэмабілізацыя адложана. Румынія зусім заложыць ад-Антанты, і калі апошняя за-паграбуе, то румынскае праві-цельства змушана будзе наслачь-свае войскі проціў Расеі.

Аўстрыйскія рабочыя Саветы-за Савецкую Расею.

З'езд аўстрыйскіх рабочых Саветаў, разглядаючы пытаньне аб неабход-насьці рабочага кантролю над выра-

бам ваенных прыпасаў, прыняў рэзо-люцыю, у якой заяўляе, што аўстрый-скі пралетарыят прыложыць усе сілы, каб не дапусьціць амуніцыі для Польшчы і тых дзяржаваў, якія вядуць-вайну з расейскімі рэвалюцыянерамі. З'езд саветаў зьвяртаецца да ўсіх-працу, заклікаючы іх прысьці на по-мач Савецкай Расеі.

Амэрыканскія міністры за-зносінны з Расеяй.

Паміж амэрыканскім мініст-рам Вільсонам і яго мініст-рамі ідзе сурэчка в-за пасла-най Італіі ноты аб расейскіх-справах. Большасьць амэры-канскіх міністраў выказваец-ца за аднаўленьне зносін з-Савецкай Расеяй.

Рабочыя супроціў вайны.

20-га жніўня варшаўскі са-вет рабочых дэпутатаў пры-няў паставову, у якой пра-дасьцерагае правіцельства-Польшчы ад запягу вайны.

Два суседы.

(Байка).

Ня гразкай вузінкай дарозе
Уся шляхціц з мужыком:
бярвеньня вёз на возе,
шляхціц — быў паражняком.

Каб разьмінуцца й нешчаніцца,
Мужык, як заўсягды,
Пачаў вярнуць управа...
Лявей жа — гразкая канава,
І шляхціц, каб у гразь ня ўбіцца,
„Па свойму“ стаў сварыцца,

Крычыць на мужыка:

„Улева ўзеньць!..
Чы назад крэнцьць...“

Чы, прошам пана, затшымоваць..
Шляхціца нехціш ушановаць?..“

Але шляхоцкай мовы
Мужык ніяк не зразумеў
І пхнецца ўперад — ані слова.

А шляхціц наш раве, як леў,

Што моцы ёсьць „на свому“ крычыць,
Ня хочучы на просту гаварыць,
Каб гонару ня траціць...

За гэта й на бяду прышлося яму
натраціць.

Вось мужыка была мацней,

І шляхціцава ў трэскі паляцела,

Як зачэпіўся ён... „А ей!..
Каб ты згарэла!..“

Пачаў і ён на просту гаварыць,
„Кажу табе бярэ улева,
Альба на мейсцы сутрымайся...“

— Во... яно што?.. А я й не
дагадаўся
Аб чым крычалі вы здалёк!..—

Сказаў мужык і далш бярвеньня па-
валок...

А шляхціц стаў „розмавяць“,
Як вась направиць,

І стаў ён пра сябе дзівіцца,
Што з мужыком

Ў адным сяле радзіўся
І з ім не згаварыўся,

За што прышлося наплаціцца...

А з байкі што відаць?

Каб вояў не ламаць

І заўсягды з суседам ў згодзе жыць,
То мужыку лявей трэба трымаць,
А шляхціцу — на просту гаварыць.

М. Бяднейшы.

Заява Бальфура Каменеву.

У сваёй заяве Каменеву Бальфур пацвярджае, што ён атрымаў тэлеграму ад Чычэрна, у якой вылічаюцца жорсткія ўмовы, запрапанаваныя Савенкай Расеяй Польшчы. Бальфур выказвае сваё здаровельне, што Расея адмовілася ад арганізацыі рабочай міліцыі ў Польшчы. Далей Бальфур гаворыць, што ангельскае правіцельства ніколі не выказвала думкі, быццам яно прызнае справядлівай умовай міру той пункт, дзе гаворыцца аб абмежаванні ліку польскай арміі да 50.000 чалавек. У адказ на гэтую заяву, Чычэрн выслаў Бальфуру новую заяву, у якой піша, што адмова ангельскага правіцельства пазначыць спраядлівай умовай міру абмежаванне ліку польскай арміі. Чычэрн разглядае як перамену становішча ангельскага правіцельства.

Мабыць ангельскае правіцельства знаходзіцца пад уплывам таго фальшывага погляду, што ў ваенным становішчы паміж Расеяй і Польшчай здарыліся вялікія змены. У гэтым выпадку яно моцна мыліцца, бо наша ваеннае становішча перамянілася ў нашу карысць дзякуючы пасланым на фронт падмогам. Мы як і раней заяўляем, што мы згодны разглядаць і так ці інакш іх папраўляць. Дзе ля таго, што польскія рабочыя бязупынна змагаюцца за мір з Расеяй, апошняя лічыць сябе ў праве бяз шкоды міру напоўніць польскую армію

узброенай міліцыяй рабочых, у той час, як іншы склад гэтай міліцыі прычыну змяняць ліку польскай арміі.

І ангельскае правіцельства, мабыць так прычына-бы гэтай умова, каб гаварылася аб арганізацыі міліцыі з буржуазных класаў.

Калі Бальфур думае, што арганізацыя рабочай міліцыі парушае грамадзянскі парадок, то гэта сведчыць аб тым, што ён разумее пад грамадзянскім парадком упіск працоўнага люду грубай сілай багачаў. Увага Бальфура датычна нібы-то няўдачы расейскага рабоча-сялянскага правіцельства ў працы над паліпшэннем жыцця беднаты не даволіць яшчэ річoga, бо ангельскае правіцельства ў працягу двух гадоў трыма ла над Расеяй блізкаду і гэтым самым не давала расейскаму народу мець вугаль, карасіну і хлеб, і яно, ангельскае правіцельства, мае найменш права дзівіцца цяпер з таго няладу, які мае яшчэ месца ў Расеі. Гэтак сама мыліцца Бальфур, калі думае, што багачыне расейскай буржуазіі знішчана, не перадава ўсяму народу. Вялікае працоўнае грамадзянства Расеі ўзяло само свой лёс у свае рукі і цяпер жадае толькі міру, каб мець магчымасць развярнуць усе свае сілы.

Мір—гэта наша галоўная мета, а вайна з Польшчай ёсць толькі з'ява нашай барацьбы за мір.

Сярод белых.

Стрыміваюць імэт Польшчы.

Парыжскія газеты паведамляюць, што французскі старшыня міністар Мільлеран даў зразумець польскаму правіцельству, каб Польшча запрапанавала савецкаму правіцельству больш памаркоўныя ўмовы міру. Французскае правіцельства перасцьерагае Польшчу быць наогул больш памаркоўнай у сваіх вымаганьнях, а саблівая, каб Польшча адмовілася ад спробаў пашырэння сваіх граніц на Усходзе. Згодна з заявай Мільлерана Саюзнікі неспагадна глядзяць на спробы польскага наступлення на расейскую зямлю.

Згаварваюцца.

Начальнік генеральнага штаба Урангеля ген. Маркаў меў

у Варшаве нараду з расейскімі генераламі, якія сабралі там армію, каторая павінна далучыцца да Урангеля.

Нарада царскіх міністраў.

Урангэль запрасіў праз Маклакова на нараду ў Севастопалю многіх былых царскіх міністраў і буйных прамыслоўцаў.

Перагаворы паміж Пятлюрай і Урангелем.

У штаб Пятлюры прыбыў прадстаўнік Урангеля ля перагавораў аб агуднай барацьбе з Савецкаю Расеяй. Скопчанн хаўрус намеранн зрабіць праз дэлегацыю якая пасылаецца Пятлюрай да Урангеля.

Рух рэвалюцыі на усім сьвеце.

Бойкі паміж рабочымі і войскам.

Газета „Бессарабія“ паведамляе, што 2 верасня у Бухарэстці на ваенных заводах адбыліся бойкі паміж рабочымі і ваенным атрадам, з прычыны няправільнага размеркавання хлеба нага пайка. Рабочыя нападзілі дэманстрацыю проці заведуючых заводамі. Выліканы ваенны атрад страляў у рабочых з кулямету.

Паўстаньне у Усходняй Галіччыне.

У Усходняй Галіччыне павялічылася паўстаньне проці палікоў. Паўстанцы згуртавалі нямаля сід у Карпацкіх горах, на поўдазев ад Стрыя. Ня глядзячы на адборныя сілы беларыкаў, паўстанцы захапілі чыгужку і пасоўваюцца ў кірунку Цывальскай раўніны. Тысячы польскіх салдат уцякаюць перад паўстанцамі. У якасці гора Стрыя украінцы арганізавалі свой нацыянальны савет, які выпяў-

няе абавязкі рэвалюцыянага камітэту.

Неспакой у Ірляндыі.

Газеты паведамляюць аб новым уздыму неспакойства ў Ірляндыі, у асобку ў гарадох Дубліне і Бэльфасце, дзе многа раненых і забітых. Арыштаваныя Сэфэйнары і ірляндскія рэвалюцыянеры аб'явілі галадоўку, якая цягнецца ўжо з тыдзень. 19 чалавек іх перавезена ў лэдданскіх вастрогі.

Амерыканскія сацыялісты едуць у Расею.

Пяць Нью-Йоркскіх сацыялістаў з'явіліся да ўласцыяў з прозьбаю выдаць ім пашпарты для пездзі ў Расею з метаю пазнаёміцца з савецкімі парадкамі. Рашэньне ўласцыяў яшчэ неведома.

У Савецкай Расеі.

Забойства членаў Цэнтральнага Камітэту Фінляндскай Камуністкай Партыі.

У аўторак 31-га жніўня ў Петраградзе было учынена подлае забойства членаў цэнтральнага камітэту фінляндскай камуністкай партыі і чынных працаўнікоў яе. У памяшканьні на вуліцы „Красных Зорь“ 26-28, дзе памяшчанца фінскі рабочы клуб імені Куусіна, а 8 гада. ўвечар, у часе пасяджэння актывных работнікаў партыі, увайшлі узброеныя асобы (фінны) і выстраламі з рэвалюцыянаў забілі на сьмерць членаў Ц. К. Ф. К. П. т. Івана Рах'я і ранілі чарчэжніка Эліса Суркалію, пасля чаго увайшлі ў саль пасяджэння і пачалі страляць, выбіраючы найбольш аказных работнікаў. Забіты: член Ц. К. Вяйне Іокінен, скарбнік ваеннай арганізацыі Констанція Ліндквіст, заведуючы прапагандай т. Туомас Хюркумурто, заведуючы рэгістрацыйным аддэлам т. Толар Куттунен, чырвоны камандзір Іоган Віссары і член партыі Іоган Сійно. У часе ствальянны былі ранены: член Ц. К. Густаў Вяй, скартатар ваеннай арганізацыі Элізавета Саволайнен (памёрла ад ран), заведуючы адміністрацыйным аддэлам т. Якуб Рах'я, заведуючы агітацыйнай т. Іоган Ліхтынен, заведуючы конспіратывнымі кватэрамі тав. Іо-

ган Састомойнен, член калегіі бюро тав. Іоган Вастэн, скартатар бюро тав. Мірко Віркі і члены партыі Аатте Лайне, Айно Петэрсон і Армас Поккінен.

Даканаўшы гэткае зладейства, забойцы вышлі з памяшчэння і былі разброены міліцыяй, якая прыбыла на выстралы. Складзеная на гарацных сьлядох для абследавання дзела камісія пад старшынствам т. Дзержынскага, адразу напала на хітра абдуманн плян фінскіх белавардзейцаў.

Дазнаньне ў гэтай справе ў тэрміновым парадку вядзецца ўсерасейскай Надзвычайнай Камісіяй і рэзультаты будуць у свой час апублісаваны.

Дзень Чырвонай моладзі ў Савецкай Расеі.

Дзень Чырвонай моладзі ў шмат гарадох Савецкай Расеі, у тым ліку і ў Бранску, Вітабску, Менску, Калуге, Петраградзе і ў яго паветах прайшоў з вялікім ажыўленьнем. У некаторых гарадох саюзы моладзі паставілі працаваць па тры лішніх гадзіны ў майстэрнях рамонту паравых машын.

Усюды ў гэты дзень адбываліся аграмадныя мітынгі ў прысутнасці прадстаўнікоў прафэсійных саюзаў.

Паведамленьне.

Адзел работ пры Ц. Б. К. П. Беларусі паведамляе, што у пятніцу 10 IX а 8 гадзіне вечара назначаецца агульнагарацкое дэлегацкае сабраньне ад кабэт-работніц у памяшканьні камітэту, быўшае Дваранскае сабраньне, уход з Петрапаўлаўскае вуліцы.

Чуткі з заграіцы.

Згавор між гор. Данцыгам і Польшчай.

Сацыялістычныя газеты паведамляюць, што пад прымусам саюзнікаў мае быць заложан саюз Польшчы з Данцыгам, на якому ля Польшчы забяспечваецца права карыстаньня Данцыгскім портам. У замен гэтага гор. Данцыг дастае ад Польшчы прадавольства па ільготнай цане.

Напад палякоў на італьянскае войска.

З гор. Ратбору (у Сілезіі) паведамляюць, што трохсотная польская банда патпаліла баракі, у якіх знаходзілася італьянскае войска.

Спрэчка Японіі з Амэрыкай аб Сахаліне.

Чакаець, што Амэрыка прыхіле другі раз пратэст Японіі з-за акупацыі апошняй Сахаліна, бо атказ Японіі на першы пратэст Амэрыкі лічыцца ёю не здавальняючым.

Што робіцца на Беларусі.

Трудавая мобілізацыя у Слоніміскім павеце.

Слоніміскі Камітэт труда амаль ужо закончыў трудавую мобілізацыю. Зарэгістравана больш 6.000 чалавек. Штодня пасылаюцца групы па 200 чалавек на працу па санітарнаму ачышчэньню гораду, па нагрузцы дроў на чыгуначнай станцыі. Адчуваецца вялікі недахват рабочых спецыялістаў (цесьляў і сталароў), а гэтак сама чарнарабочых для сельска-гаспадарскай працы.

Першая спроба жывой газэты.

У Бабруйску гэтымі днямі адбылася першая спроба выдаваць вуснай газэты, арганізаванай павятовым аддзяленьнем "Запэцэнтрычальні". Жывая газэта зьвернула на сябе вялікую увагу ад рабочых і сялян, так і чырвоная армейцаў. Уся першая частка газэты была запоўнена Чырвоным хронкам. Пасьля прачытаньня апошніх паведамленьняў генэральнага штабу, ўсе апараты Чырвонай арміі былі паказаны на географічнай карце. Другая частка праграмы была запоўнена вы-

ясненьнем палітычнага становішча. Асобныя часткі праграмы ішлі ў перамешку з дэлямацыямі, пляньнем і іграю аркестру.

Нічога німа.

(Гор. Баранавічы).

Калі вы зайджаеце ў Баранавічы, то зраў вам у вочы кідаецца ўсякая адсутнасьць улады. Жыцьцё ідзе нескі міжвольна, нібы хтось штурхануў, і яно кудысь кіцца само сабов. Мяшчане, дробныя буржуі, спекулянты стараюцца ва ўсю, ня дбаючы ні эванья аб уладзе. А гэтай-то нідзе і знаку ня відаць. Можна прайсьці ўвесь горад і ня сустрэць ніводнага міліцыянера.

У ваколіцах Баранавіч і па ўсім павеце пануе вялікі голод з прычыны страшэннага апусьташэньня гэтых мясцоў за доўгія часы вайны. Сярод сялянства жыве адно цятаньне—гэта харчовае. На гэтых падставіках усякі панскі агент вядуць няспынна варожую Савецкай уладзе агітацыю.

Рожнай шпяхты ўроўні самых Баранавічаў і Янаўскага ўража глыбінь на по- вые парадкі, прагна чаруць

вяртанья паноў і распаўсюджваючы ўсякіе клямны чуткі.

Усё гэта робіцца аусім не па віне мясцовай улады, а з-за страшэннай убогасьці і недахвату работнікаў. На ўвесь павет налічваецца каля дзясятку іх.

Дужа патрэбна павялічыць лік працоўнікаў, ня то, пацярпіць вялікую шкоду будаўніцтва Савецкага жывьця.

Небаранавіцкі.

Працаваць можна.

У мястэчку Глыбокім Дзісенскага павету арганізаваўся культурна-асветны гурток. Два разы ставілі пятыя спектаклі, а трэці раз паставілі спектакль дарэмна. Спектаклі даваліся на расейскай мове. Рэпертуар набіраўся няудачна, але народу заўсягды было многа, і заўсягды ён заставаўся здаволеным. Многа хто цікавіўся ці будуць ставіць беларускія спектаклі, як у тым гаду, а ў тым 1919 гаду ставілі беларускія спектаклі мясцовыя любіцелі вельмі часта і рэпертуар быў падкадзчы, як напрыклад: "Паўлінка", "Модны шпяхюк", "Антоў Лата" і г. д. Тэатральным памяшканьнем у 19 гаду быў барак. Знаходзіўся ён ад мястэчка далёка і дзеся таго не гадаўся для пастаноўкі спектаклю. У гэтым гаду тэатр знаходзіцца ня раз у цэнтру мястэчка, што вельмі выгадна для ўсіх. Памяшканьне гэта было добра адраманьціравана мясцовымі уладамі. Працаваць можна, і праца магна-б быць вельмі шырэй і карыстнай, каб ўсе сябры гуртка дружна узяліся за яе. Але што зробіш, калі частка нашых настаўніц не маглі раней працаваць, бо занята была сельскай гаспадаркай (спадзяёмся, што настаўнікі і настаўніцы пасьля палых работ не адмовяцца папрацаваць для народу і у тэатру), а другая частка, па чутках, ня хоча працаваць разам з "жыдамі", бо яны самі "пстынно-праваславныя рускія хрысьціане" і з "недаверкамі" працаваць ім не выпадае.

Сэрца рвецца, што яшчэ дагэтуль настаўніцкая інтэлігенцыя не працуюла ад яе, не ачулалася ад чаду довінізму і што ў іх яшчэ засталіся "панскіе", буржуазныя забавы.

Шчырае дзякуй старшыне Глыбокага культурна-асветнага гуртка. Толькі старшыня, ня глядзячы ні на якія абразы, працуе, дупшы паслухаўшы. Шчырае дзякуй за шчырую працу.

Глыбокіі энэмы.

Па Менску.

Чыгуначнікі раненым чырвонаармейцам.

На сходах чыгуначнікаў, майстроў, рабочых і служачых ст. Менск Заходніх чыгунак паставулена вітань Чырвоную армію—вызваліцельніцу Беларусі ад польскага ярма—і даламагчы хворым і раненым чырвонаармейцам. Паставулена аддаць дзёсны заробак да карысьці хворых і раненых чырвонаармейцаў, якія знаходзяцца ў менскіх шпіталях. Чыгуначнікі працуюць увесь час

зверхурочныя гадзіны у парадку суботнікаў, з мэтай адбулаванья зруйнаванага бела-палікам і транспарту.

Курсы беларусазнаўства.

У хуткім часе у Менску адчыняюцца курсы беларусазнаўства для лектараў і інструктараў беларускіх школ.

Будзе зьвернута увага, каб олухачамі гэтых курсаў былі людзі з сялянскай працоўнай грамады.

Становішча дзіцячых прытулкаў.

Пры Адзеле абароны дзяцей пры Камісарыяце Народнай Асветы лічыцца 10 прытулкаў (беларускіх—4, польскіх—2, жыдоўскіх—4).

Ва ўсіх гэтых уставах у апошні час в ідою вельмі дрэнна, так сама німа дроў, і санітарнае становішча кепскае.

Да з'ездзе лесаводаў.

У панядзелак 6 верасня, закончыўся з'езд ляснічых і лесаводаў, якіх прыгучыў 7 дзён. Былі разгледжаны ўсе пытаньні павесткі. Паміж іншым на з'ездзе ўтварылася некалькі камісій, як напр., па арганізацыі ляснога ўпраўленьня у цэнтры і на мясцох, па вызначэньню кар'явых цэн, па рыдачы лясных матар'ялаў, па арганізацыі курсаў лесаводства і лясных школ і г. д.

Народа Беларускай Партыі С.Р.

На 1 кастрычніка у Менску склікаецца нарада Бел. Партыі С.Р. Праграма нарады: 1) Доклад Ц.К., 2) Дагады з месц, 3) Сучасны момант, 4) Прагляд праграмы, 5) Арганізацыйныя справы, 6) Лінія працы у найбліжэйшы час, 7) Выбары Ц.К., 8) Бягучыя справы.

Дэлегаты высылаюцца па 4 ад кожных 50 членаў арганізацыі.

Абвестка.

Працівачульная Камісія С.С.Р. Беларусі па барацьбе з шпіяцкай чумы рагатай жывёлы даводзіць да агульнага ведама што паставоў Камісіі ад 7 верасня г.г. абвешчаны:

1. Увесь Ігуменскі павет, за выключэньнем Узьдзянскай воласьці, зачумленымі, а Узьдзянская воласьць небязпечнай.

2. Менскі павет: воласьці Койдаўская, Рубяжэвіцкая, Сеньвіцкая, і гор. Менск зачумленымі; воласьць Ракаўская, Старасельская, Самахвавіцкая, Станькоўская і Семкава-Гарадзецкая небязпечнымі, а рэшта воласьцяў Менскага павету пагражаючымі.

3. Барысаўскі павет: Эльмонская, Зьмітрыевіцкая і Бычанская воласьці па левай старане Вірэзіны зачумленымі, а рэшта пагражаючымі.

4. Слуцкі павет: Пукаўская і Грозаўская воласьці—зачумленымі, а рэшта пагражаючымі.

5. Несьвіжскі павет: Капыльская воласьць і Юхімавічы—зачумленымі, а рэшта пагражаючымі.

6. Баранавіцкі павет: Ляхавіцкая—зачумленай, рэшта воласьцяў пагражаючымі.

7. Вілейскі павет: гор. Вілейка—зачумленай, а воласьці, прылягаючыя да гор. Вілейкі, пагражаючымі.